

Garda la Caseta cu inima Reginei, Salonul de Aur, Castelul Regal Pelisor, 2015
(autor Daniel Angelescu)

FUNERALIILE REGELUI MIHAI I AL ROMÂNIEI – MISIUNILE BRIGĂZII 30 GARDĂ „MIHAI VITEAZUL”

Elisabeta PREDA¹

„Regele Mihai a fost un soldat și el a ținut foarte mult la armată. Este un camarad și pentru asta, cred că ar fi fost recunoscător pentru ceea ce ați făcut (...) Ați fost extraordinari cum v-ați comportat. Vă mulțumesc.”

M.S. Margareta, Custodele Coroanei României

Cuvinte rostite cu prilejul vizitei în cazarma Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”, 15 ianuarie 2018

Momentele dificile sunt cele care reunesc familii ori popoare, momente în care oamenii și națiunile realizează că furați de iureșul vieții cotidiene am uitat de lucrurile importante, de adevăratele valori spirituale și morale, de viața trăită constant sub semnul acestora, ca unică formă de a învinge vremelnicia.

Asemenea momente capătă valențe deosebite atunci când este vorba de un om ce a marcat nu doar istoria țării sale, ci și pe cea europeană, Majestatea Sa Mihai I fiind ultimul rege al României și ultimul șef de stat aflat în funcție în perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Tristețea resimțită de români, de la oamenii simpli, la personalități din toate domeniile, de la bătrânii ce l-au cunoscut personal pe Majestatea Sa, la tineri sau copii care îl știau doar din cărțile de istorie sau din povestirile bunicilor sau părinților, s-a transformat în reafirmarea sentimentului de mândrie națională și omagiu.

Din ziua de 5 decembrie 2017 momentul în care s-a anunțat vestea trecerii la cele veșnice, toate instituțiile statului au declanșat pregătirile pentru organizarea unui eveniment istoric, unic și complex – funeraliile Regelui Mihai I. Eforturile conjugate ale tuturor structurilor implicate au fost deosebite, chiar dacă mai mult sau mai puțin vizibile pentru publicul larg venit să aducă ultimul omagiu Majestății Sale. Prezența militarilor Brigăzii 30 Gardă "Mihai Viteazul", modul lor de comportare, fără ezitare și fără greșală, a fost forma asimilată de milioanele de români cu respectul convenit acordat ultimului Mareșal și ultimului Rege al României.

Simpla parcurgere a listei familiilor regale din Europa și Orientul Apropiat și personalităților străine care au dorit să-și exprime respectul pentru memoria Regelui Mihai I, dovedește nivelul deosebit de înalt al acestei ceremonii. În lucrarea "Regele Mihai I loial tuturor" sunt amintite familiile regale și personalitățile străine sosite la București care au participat: Regele Carl al XVI-lea Gustaf și Regina Silvia ai Suediei; Regele Juan Carlos și Regina Sofia ai Spaniei, Prințul Charles din partea Casei Regale britanice, Prinț de

Wales și moștenitor al tronului britanic; Prințesa Muna al-Hussein a Iordaniei, mama Regelui Iordaniei Abdullah al II-lea bin Al-Hussein, ca reprezentantă a Caselor Regale din Orientul Apropiat; Prințesa Astrid și Prințul Lorenz ai Belgiei ca reprezentanți atât ai Familiei Regale belgiene, cât și ai Casei de Habsburg-Lorena a Austriei; Prințul Alexandru al II-lea al Serbiei; Alteța Sa Regală Duarte Pio, Ducele de Bragança, moștenitorul tronului Portugaliei; Alteța Sa Imperială și Regală Arhiducesa Maria Magdalena a Austriei și soțul său, Baronul Hans von Holzhausen.

Lista invitaților regali a mai cuprins pe Arhiducele Martin și Arhiducesa Katharina ai Austriei; prințul Emanuel-Philibert de Savoia, Prințul Nikolaos al Greciei; Regina Ane-Marie a Greciei; Prințul Eberhard de Württemberg, Prințesa Chantal a Franței; Baronul François-Xavier de Sambucy de Sorgue; Prințesa Anne de Ligne; Cavalerul Charles de Fabribeckers, Prințesa Tatian Radziwill.² Simpla parcurgere a numelor de pe această listă oferă dimensiunea acestui eveniment.

De aceea, următoarele rânduri vor aduce frânturi din cronica acelor zile cu o încărcătură emoțională uriașă, de la momentul decolării aeronavei militare din București către Geneva, având la bord, alături de oficialități și reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, pe cei 11 militari ai brigăzii și până la momentul în care, pe timpul omagiului sonor al salvelor de tun, sicriul cu trupul ultimului Mareșal al Armatei României a fost coborât în cripta din Necropola Regală din Curtea de Argeș.

Momentele și datele concrete ce țin de programul funeraliilor naționale au ca sursă Programul oficial "Long Bridge" stabilit de Casa Regală a României împreună cu instituțiile statului responsabile, așa cum a fost transmis și către Brigada

30 Gardă "Mihai Viteazul". Am păstrat atât forma, cât și parte din mențiunile, detaliile organizatorice și administrative care, împreună cu celelalte informații, oferă o imagine completă a organizării și desfășurării acestui eveniment unic.

ÎMPĂCAREA CU TRECUTUL

Înainte de aceasta voi puncta câteva dintre momentele istoriei recente ale reluării legăturii unității de gardă cu Casa Regală a României. După cum bine este cunoscut, nu doar în România, ci în toate țările în care forma de guvernământ este monarhia, legătura reprezentanților familiilor regale cu unitățile de gardă a fost extrem de strânsă, mulți dintre aceștia tinerețe urmând cariera militară, parcurgând etapele acesteia și devenind chiar comandanți ai unor unități, ca formă de pregătire înainte de a ajunge șefi ai statelor. Casa Regală a României nu a făcut excepție și numeroase unități militare au avut în componență sau au primit numele membrilor familiei regale.

În România, după anii de comunism, această legătură a fost reluată timid, începând cu anul 2003, iar din anul 2015, când s-a înfăptuit un act de reparație morală, iar data de 10 mai a fost declarată Ziua Regalității și sărbătoare națională, an de an militarii brigăzii au participat la ceremonia de depunere de coroane și jerbe de flori la Statuia Regelui Carol I din Piața Revoluției.

De asemenea, în anul 2015, la sărbătoarea a 155 de ani de istorie a unității de gardă, la ceremonie a participat din partea Casei Regale a României, A.S.R Principele Radu, alături de președintele României. Un gest care spune multe poate despre rolul acestei unități.

Revenind la momentul care a marcat reînnoirea aceste legături și

s-a petrecut în februarie 2003, ceremonia de repatriere din Portugalia a rămășițelor pământești ale Regelui Carol al II-lea, moment descris astfel de M.S. Regele Mihai I: "Aceasta nu este o simplă ceremonie de îngropare, ci o împăcare cu trecutul și un act de dreptate istorică."³

Programul ceremoniei de repatriere a inclus deplasarea la Lisabona a 7 militari ai brigăzii, preluarea sicriului cu rămășițele pământești, depuse pe catafalc în Catedrala Sao Vicente, deplasarea în țară, cu o ceremonie desfășurată pe Aeroportul Otopeni București și deplasarea la Curtea de Argeș unde au fost înhumate într-o capelă a Mănăstirii Curtea de Argeș. Pe 9 martie 2019, militarii brigăzii au participat la ceremonia religioasă și militară de înhumare a sicriului cu rămășițele pământești ale Regelui Carol al II-lea, în noua Catedrala Arhiepiscopală și Regală de la Curtea de Argeș.

A urmat o altă ceremonie emoționantă pe 3 noiembrie 2015, când militarii Gărzii de Onoare au asigurat garda casetei cu inima Reginei Maria pe timpul transportului, de la Muzeul Național de Istorie a României din București către garnizoana Sinaia, caseta fiind depusă în Salonul de Aur al Castelului Regal Peleşor.

Din nefericire, a urmat un alt moment trist în perioada 9-13 august 2017, funeraliile Reginei Ana. Militarii brigăzii au asigurat ceremonia de primire a sicriului cu trupul neînsuflețit al Reginei Ana pe Aeroportul Otopeni și, a doua zi, ceremonii funerare militare și religioase desfășurate în București, la Palatul Regal (prima ceremonie desfășurată în Sala Tronului după mai mult de jumătate de veac) și apoi la Necropola Regală din noua Catedrala Arhiepiscopală și Regală de la Curtea de Argeș.

În perioada 18-19 octombrie 2019 s-au desfășurat ceremoniile

de repatriere a rămășițelor pământești. Scriul a fost preluat de 11 militari ai brigăzii de la Geneva, pe 18 octombrie 2019, iar la sosirea pe Aeroportul Otopeni a aeronavei militare s-a desfășurat o scurtă ceremonie militară și religioasă. Ulterior, după o oprire simbolică la Palatul Elisabeta, cortegiul funerar s-a deplasat la Curtea de Argeș. Militarii brigăzii, respectiv Garda de Onoare și Muzica Militară, au asigurat pe 10 octombrie ceremonialul militar de de înhumare a sicriului cu rămășițele ale Reginei-Mamă Elena în Catedrala Arhiepiscopală și Regală de la Curtea de Argeș.

Acestea sunt câteva repere ale unei legături cu o istorie și tradiții bogate, această legătură fiind cea care, încă de la începuturile acestor unități, le-a conferit un statut special, o aură de noblețe pe care într-un fel sau altul, actuala brigadă de gardă, ca depozitară și continuatoare a tuturor acelor unități de gardă.

Vreau să menționez, dramatismul acelor zile de pregătire trăite în cazarmă, chiar dacă acestea nu pot fi cuantificate, dar care au avut un impact emoțional deosebit, pentru militarii obișnuiți să fie impecabili la activitățile de ceremonii și onoruri militare, dar care acum simțeau mai mult că oricând presiunea istoriei și dorința fiecărui român de a se regăsi în gesturile și mișcările lor. Eforturile militarilor, pregătirile ore în șir pe platou, în condițiile în care nu exista un algoritm al acestor ceremonii, din punct de vedere al regulamentelor militare, găsirea acelor mișcări conforme cu solemnitatea momentelor, repetarea lor detaliu cu detaliu pentru ca totul să fie pe măsura așteptărilor lor, în primul rând, apoi ale tuturor românilor și ale lumii întregi, fiind vorba de funeraliile ultimului șef de stat aflat în funcție pe timpul celui de-al Doilea Război Mondial, emoțiile și mărturiile lor

vor fi probabil consemnate în alt gen de material.

În acele zile am primit numeroase mesaje de la români de pretutindeni, mesaje emoționante, de apreciere, unul dintre aceste fiind rezumatul a tot ceea ce s-a întâmplat în acele zile. "Am fost deosebit de impresionat de profesionalismul de care ați dat dovadă cu ocazia funeraliilor Majestății Sale Regele Mihai I. Vă mulțumesc că existați și faceți cinste hainei militare. M-am simțit, după foarte mult timp, mândru că sunt român și asta vi se datorează deplin."

Având convingerea că acest program conține date și informații care sunt importante din perspectivă istorică, pentru specialiști și nu numai, am considerat că devenind accesibile pot completa imaginea unui eveniment care va rămâne în memoria colectivă ca un act de recuperare a istoriei, și în mod paradoxal, de consolidare a legăturii românilor cu M.S. Regele Mihai I.

PROGRAMUL FUNERARIILOR M.S. REGELE MIHAI I AL ROMÂNIEI

**Miercuri, 13
decembrie 2017
Programul zilei de
sosire - Aeroportul
Otopeni**

HMK – Regele Mihai
MCC – Margareta, Custodele
Coroanei
HRHR – Principele Radu
HRHE – Principesa Elena
HRHS – Principesa Sofia
HRHM – Principesa Maria

Ora 00.00 - Decolarea aeronavei militare din București către Geneva. La bord se vor afla un reprezentant al Guvernului, dl. secretar de stat

Funerariile M.S. Regele Mihai I al României – Ceremonia sosirii pe Aeroportul Otopeni, București, 13 decembrie 2017 (autor Marian Mihăescu)

Victor Opaschi, un reprezentant al Armatei, dl. General-maior Laurian Anastasof și 11 militari ai Brigăzii 30 Gardă. (numele lor - lt.col Maghercă)

Ora – Aterizarea aeronavei militare la Geneva.

Ora 04.30 (Ora Elveției) - Sosirea cortegiului funerar la aeroportul din Geneva și îmbarcarea în aeronava militară. La bordul aeronavei se vor afla sicriul, însoțit de HRHE, dl. Alexander Nixon, HRHS, de secretarul de stat Victor Opaschi, ÎPS Mitropolitul Iosif, de dl. general-maior Laurian Anastasof, de membri ai staff-ului Casei MS (Constanța Iorga, Ada Lungu, Ioan Luca Vlad) și de 11 militari ai Brigăzii 30 Gardă, purtători ai sicriului. În avion trebuie să se afle Stindardul Regelui și crucea de lemn.

Ora 05.30 (Ora Elveției) – Decolarea aeronavei militare către București.

Ora 05.30 (Ora României) – Instalarea catafalcului pe platforma din fața Salonului Oficial – Corp C.

Ora 07.00 – Instalarea sonorizării și amplasarea scaunelor pe platforma din fața Salonului Oficial – Corp C.

Ora 09.00 – Accesul presei la Aeroportul Otopeni, Corp C, la salonul de la etaj. Accesul va fi făcut de Casa MS.

Ora 10.00 – Sosirea Gărzii de Onoare și a Muzicii Militare. Amplasarea pe pistă la ora 10.45.

Ora 10.30 – Sosirea ierarhului BOR și soborului de preoți la Aeroportul Otopeni, Corp C, salonul de la parter.

Ora 10.20 – Accesul presei și amplasarea pe pistă conform schemei.

Ora 10.30 – Sosirea Familiei Regale a României la Aeroportul Otopeni, Corp C, salonul de la parter.

Ora 11.00 – Aterizarea aeronavei pe Aeroportul Otopeni. Aeronava se

va deplasa și se va opri la platforma din fața Corpului C. La bordul aeronavei se vor afla sicriul, însoțit de HRHE, dl. Alexander Nixon, HRHS, de secretarul de stat Victor Opaschi, ÎPS Mitropolitul Iosif, de dl. General-maior Laurian Anastasof, de membri ai staff-ului Casei MS și de 11 militari ai Brigăzii 30 Gardă, purtători ai sicriului. Buchetul-coronă rotundă de flori albe se va afla în posesia militarilor Brigăzii de Gardă de la București. Coroana Regală din oțel va fi la Peleş și nu va lua parte în procesiunea de la Otopeni.

Ora 11.10 – 11.15 – Avionul ajunge în poziția de oprire, în fața Corpului C, se instalează scările.

Ora 11.15 – Staff-ul Casei MS coboară din avion pe trapa din spate și se așază la locul destinat staff-ului.

Ora 11.18 – Reprezentantul Guvernului, cel al M.Ap.N. coboară din avion pe trapa din spate, după care se așază la locul reprezentanților Statului. ÎPS Mitropolitul Iosif

Funerariile M.S. Regele Mihai I al României – Ceremonia înmormântări, Necropola Regală, Curtea de Argeș, 16 decembrie 2017 (autor Marian Mihăescu)

va coborî alături de aceștia și se va îndrepta spre Ierahii BOR și soborul de preoți.

Ora 11.20 – Familia Regală vine din Salonul Oficial spre scaunele de pe tarmac, în poziția de ceremonie (MCC, HRHR, Irina Walker, HRHM, dl. și dna. Nicolae Medforth Mills, Karina de Roumanie). HRHE, dl. Alexander Nixon, HRHS coboară pe trapa din spate a avionului, vin în șir, una după alta și se atașează Familiei. Familia va fi așezată pe tarmac în ordinea de precădere, pe mâna dreaptă a sicriului, cu Custodele Coroanei cel mai aproape de capul sicriului. HRHE, dl. Alexander Nixon, HRHS vor trece prin fața Gărzii de Onoare și Muzicii Militare. Nu vor înclina capul în fața drapelului de luptă. Așezarea Familiei Regale pe tarmac este prevăzută în schema de mai jos. Alături de Familia Regală, în dreapta ei, se va afla un grup format din Prim-ministru și membrii Executivului, alături de care va sta Șeful Casei MS.

Ora 11.25 – Cei 8 militari ai Brigăzii 30 Gardă scot sicriul din aeronavă.

Ora 11.35 – Așezarea sicriului acoperit cu stindardul HMK pe catafalc. Înaintea sicriului purtat de cei 8 ofițeri ai Brigăzii 30 Gardă va merge un ofițer ce poartă crucea de lemn și va fi urmat de un militar care duce coroana rotundă de flori. Militarul plasează crucea la capul sicriului, cei 8 militari așază sicriul pe catafalc, iar ultimul

militar plasează coroana de flori pe sicriu, în dreptul capului.

Atenție! Stindardul trebuie să aibă greutatea pe interior pentru nu a fi luat de vânt.

Ora 11.40 – Semnal lung de trompetă (15 secunde, o singură dată, pot fi doi trompetiști).

Ora 11.41 – Se intonează Imnul Național. (prima strofă și refrenul)

Ora 11.43 – Se intonează Imnul Regal. (prima strofă și refrenul)

Ora 11.45 – Scurtă slujbă religioasă (15 minute maximum), oficiată de ÎPS alături de preoți și maici.

+ SICRIUL

MCC	HRHR	HRHE	DI Nixon	Dna Walker	HRHS	HRHM
		Nicolae	Soția lui Nicolae	Karina		

Ora 12.00 – Se ia coroana de flori. Așezarea sicriului de către cei 8 militari ai Brigăzii 30 Gardă în mașina mortuară, cu picioarele înainte (spre șofer), cu ajutorul

unui militar pentru faldurile stindardului. Când sicriul este la locul lui, cu faldurile stindardului așezate corect, se adaugă florile. Familia Regală nu părăsește locurile la acest moment.

Ora 12.05 – Dl director Tucă închide ușa mașinii mortuare. Semnal lung de trompetă (15 secunde, o singură dată, pot fi doi trompetiști).

Ora 12.05 – După semnalul de trompetă, FR merge la mașinile pregătite în ordinea de precădere, în fața Salonului Oficial.

Ora 12.10 – Deplasarea mașinilor mortuare și a mașinilor FR spre Sinaia în următoarea ordine: Escorta poliție; Mașina ierarhului BOR; Mașina mortuară; Mașina Custodelui Coroanei; Mașinile celorlalte Principese Regale; Mașina cu nepoții HMK – dl. și dna Medforth-Mills, Karina; Mașini Consiliul Regal, Staff Casa MS; Ambulanța SMURD.

Ora 12.15 – După plecarea cortegiului funerar și retragerea reprezentanților presei, domnul Ioan Luca-Vlad va prelua din aeronava militară valiza cu decorațiile HMK și le va aduce la Palatul Regal. Doamna Constanța Iorga va rămâne la București cu Luca.

Miercuri, 13 decembrie 2017

Programul zilei de priveghi - Castelul Peleş

Ora 14.00 – Sosirea cortegiului funerar la Castelul Peleş. Mașina mortuară se va opri la fântâna de pe terasa Castelului.

Mașinile FR și mașinile din cortegiu vor opri în spatele ei, la 6-8 metri, în ordinea de precădere. Membrii FR ies din mașini și așteaptă în stânga mașinilor, având în spate Equerries.

Preoții ies din mașinile lor și se așează în fața mașinii mortuare, așteptând scoaterea sicriului.

Pe terasa Castelului Peleş, va fi o gardă de onoare formată din militari ai Brigăzii 30 Vânători de Munte și un purtător de drapel. Aceștia vor fi amplasați pe partea stângă, privind de la bariera de acces spre terasă. Se vor retrage după intrarea sicriului în Castel.

Presa este plasată la fântâna terasei Peleşului și va avea acces în Castel, în anumite intervale orare (doar fotoreporterii, TVR va transmite semnalul pentru toate televiziunile).

Clopoțele bisericilor din Sinaia vor bate timp de câteva minute.

Ora 14.05 – Domnul Tucă deschide ușa din spate a mașinii mortuare și militarii Brigăzii 30 Gardă preiau sicriul și se îndreaptă spre Holul de Onoare. Militarul 1 ia crucea, militarul 2 ia coroana de flori.

Cortegiul se formează pe terasa Castelului Peleş și se deplasează în următoarea ordine: militarul cu crucea, ierarhul BOR și preoții, militarul care duce coroana de flori, militarii care poartă sicriul, MCC și HRHR, Familia Regală în ordinea de precădere.

Momentul este marcat, la intrarea sicriului pe Ușa de Onoare, de un semnal lung de trompetă (15 secunde, executat o singură dată). Cei doi trompetiști vor fi așezați, la stânga și la dreapta arcadei, spre curtea interioară. În exterior, la stânga și la dreapta ușii de onoare, vor fi doi militari pentru onor.

Atenție! Trebuie aduse de la Palatul Elisabeta cele două trompete cu fanion.

Ora 14.10 – Așezarea crucii, apoi a sicriului pe catafalcul din Holul de Onoare. Se schimbă Stindardul Regal de la aeroport cu un Stindardul Regal identic, care are Coroana Regală cu perna de catifea, ca și coroana rotundă de florile albe, fixate pe Stindardul Regal în prealabil. Se așterne Stindardul Regal cu toate aceste accesorii fixe pe sicriu. Prinderea stindardului se va face "la vedere", în prezența Familiei Regale. Se aprind lumânările. Această procedură va dura aproximativ 15 minute.

Ora 14.25 – Membrii FR își ocupă locurile pe scaune, pe partea stângă privind dinspre scări spre Holul de Onoare, în următoarea ordine: Rândul 1 = Custodele Coroanei va fi așezată în partea stângă, cea mai apropiată de scări, HRHR, HRHE, dl Nixon, dna Walker, HRHS, HRHM și rândul 2 = dl și dna Medforth Mills, dra Karina. În partea dreaptă va sta ierarhul și dl Andrew Popper. Stafful va sta în spatele coloanelor de la Holul de Onoare.

Ora 14.25 – 14.30 – Eventual scurtă rugăciune oficiată de ierarh sau de un preot ortodox, nu mai mult de 5 minute.

Ora 14.30 – ora 18.00 – Pelerinajul oficial la catafalcul, în Holul de Onoare:

La intrarea vizitatori străini, sub arcadă, vor fi așezați doi militari ai Brigăzii de Gardă.

Vor fi pregătite trei cărți de condoleanțe.

Accesul auto pentru participanții confirmați la pelerinajul de la catafalcul va fi permis pe Aleea Peleşului. Voluntarii ai Casei MS împreună cu reprezentanții Jandarmeriei vor permite accesul mașinilor oficiale.

Accesul presei va fi permis pe strada Aosta, pe la complexul Economat, până la ora 13.

Ceremonialul pelerinajului la catafalcul este următorul. Demnitarii coboară din mașină la barieră, unde sunt întâmpinați de staff-ul Casei MS, se deplasează pe jos către fântâna terasei Peleşului unde depun coroana de flori (doi militari ai Brigăzii 30 Gardă vor ajuta la depunerea coroanei în următoarele cazuri: Președintele României, Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului României / Republicii Moldova,

Prim-ministrul României/Republicii Moldova). Se deplasează spre Castel unde sunt întâmpinați de MCC și HRHR (pentru Președintele României/Președintele Republicii Moldova), de Șeful Casei MS sau de staff.

Președintele României și Președintele Republicii Moldova vor fi singurii care vor intra în Castel pe la porțile de onoare.

Ora 14.20-15.00: Vizita reprezentanților Instituției Prezidențiale, a Președinției Republicii Moldova, a membrilor Guvernului României și Guvernului Republicii Moldova, a membrilor Parlamentului României și Republicii Moldova. Primesc MCC și HRHR.

Ora 15-16: Vizita reprezentanților Instituțiilor Statului. Primește HRHR.

Ora 16-17: Vizita reprezentanților Corpului Diplomatic, ai Uniunii Europene, NATO și ai Organizațiilor Internaționale. Primesc HRHE, HRHM.

Ora 17-17.40: Vizita reprezentanților Academiei Române și Academiei Moldovei, și ai instituțiilor Credinței. Primesc HRHS, (HRHM poate fi înlocuită de dl. Andrew Popper și dl. Anders Lindberg).

Ora 17.40: Intră în Holul de Onoare MCC și toți ceilalți membri ai Familiei Regale.

Ora 17.45: Intră în Holul de Onoare ierarhul BOR, urmat de delegația BOR și de soborul de preoți.

Ora 17.45-17.50: Scurtă rugăciune religioasă.

Cărțile de condoleanțe vor fi amplasate în holul de ieșire vizitatori străini. Acestea vor fi în responsabilitatea unei persoane desemnate de Muzeul Național Peleş. Participanții vor semna la plecare.

Coroanele de flori aduse la Castelul Peleş vor fi așezate în jurul bazinului rotund cu apă. După finalizarea priveghiului la Peleş florile vor fi trimise la București.

Mașinile participanților vor fi parcate înainte de bariera de acces spre Castel.

Ora 17.45 – Pe terasa Castelului Peleş, va fi o gardă de onoare formată din militari ai Brigăzii 30 Gardă, Vânători de Munte și un purtător de drapel. Aceștia vor fi amplasați pe partea stângă, privind de la bariera de acces spre terasă.

Mașinile vor fi pregătite pe terasa Castelului în ordinea de precădere.

Ora 17.50 – Militarul 1 ia crucea. Coroana Regală și buchetul rotund de flori albe rămân fixate pe Stindardul Regal și pe sicriu. Cei 8 militari iau sicriul de pe catafalc și se formează cortegiul de ieșire din Castelul Peleş, pe Ușa de Onoare, spre Terasa Castelului, astfel: MCC și HRHR, restul Familiei Regale în ordinea de precădere, militarul cu crucea, soborul de preoți, militarii care poartă sicriul.

Membrii Familiei Regale se așează în Curtea de Onoare în ordinea în care au ieșit, cu MCC prima spre mijlocul curții, spre presă.

La un minut după ieșirea Familiei Regale și așezarea pe terasa Castelului, militarii vor ieși cu sicriul.

La ieșirea sicriului din castel pe Ușa de Onoare, trompetiștii dau un semnal lung. Trompetiștii vor fi așezați de această dată la dreapta și stânga arcadei, partea dinspre terasă.

Ora 17.55 – Mașina mortuară va fi parcată pe terasa Castelului, după fântână și arcadele curții interioare. Spatele mașinii va fi astfel poziționat încât să permită scoaterea sicriului pe ușă și introducerea în mașină, ca și așezarea Familiei Regale în spatele mașinii mortuare, în șir. Presa va fi așezată în partea fântâniei.

Ora 18.00 – Sicriul este așezat în mașină, cu Stindardul Regal, Coroana Regală și buchetul rotund alb. Se adaugă crucea de lemn în cealaltă mașină. Domnul Tucă închide ușa din spate a mașinii mortuare. Mașina

mortuară merge câțiva metri, iese din Curtea Principală și așteaptă, ceva mai departe de bazinul rotund, ca membrii FR să urce în mașinile lor.

Ora 18.05 – Membrii FR se îndreaptă către mașini și urcă fiecare în mașina lui. La fel, staff-ul Casei MS.

Deplasarea mașinii mortuare și a mașinilor FR spre Palatul Regal se va face în următoarea ordine: Escorta poliție; Mașina ierarhului BOR; Mașina mortuară; Mașina Custodelui Coroanei; Mașinile celorlalte Principese Regale; Mașina cu nepoții HMK – dl. și dna Medforth-Mills, Karina; Mașini Consiliul Regal, Staff Casa MS; Ambulanța SMURD.

PROGRAMUL ZILELOR DE PRIVEGHI

Palatul Regal Miercuri, 13 decembrie 2017

Ora 12.30 – Dl. Ioan Luca Vlad se deplasează spre Palatul Regal cu decorațiile HMK, cu mașina proprie. Acestea vor fi așezate pe mese, în Sala Tronului, pe mâna stângă a catafalcului, intrarea dinspre scara de marmură. Garda de Onoare a decorațiilor HMK va fi asigurată de militari ai Brigăzii 30 Gardă. Decorațiile vor fi preluate, de la Palatul Regal, de dl. Ioan Luca Vlad, vineri noaptea, după restricționarea accesului publicului, și vor fi transportate și depozitate în seiful de la PE.

Ora 13.00 – D-nii Radu Ghină și Leonard Popovici-Chelaru sosesc la Palatul Regal.

Ora 20.10 – Sosește Cortegiul Funerar Regal în București. Mașina mortuară cu sicriul va trece pe sub Arcul de Triumf. Va trece pe sub Arcul de Triumf doar mașina mortuară.

Ora 20.30 – Sosește Cortegiul Funerar Regal la Palatul Regal.

Aspecte de la antrenamentele pentru funeralii, desfășurate în cazarmă de militarii brigăzii, în zilele premergătoare repatrierii trupului neînsuflit al MS Regele Mihai I (autor Elisabeta Preda)

Mașina mortuară oprește în fața ușii principale de intrare la Palatul Regal (cea din dreapta), dar la 3 metri mai departe de ușă (trece dincolo de ușă). (Aceasta pentru a permite soldaților ca, atunci când scot sicriul din mașină, să ajungă cu picioarele sicriului aproape de ușa de intrare.) Sicriul este purtat cu picioarele înainte, pe ușă, apoi pe hol și pe scări.

Mașina MCC, mașinile FR, și mașinile staff-ului opresc cu 3 metri înaintea de ușa principală, astfel încât să se lase un spațiu de cel puțin 6 metri între mașina mortuară și mașina MCC, la dreapta și stânga ușii principale.

Mai întâi ies din mașini membrii FR, apoi se deplasează soldații din Brigada de Gardă spre mașina mortuară.

Ora 20.30 – ora 20.40 – Membrii FR așteaptă scoaterea sicriului din mașina mortuară la stânga ușii privind spre Palatul Regal, în următoarea ordine: pe primul rând, MCC (cea mai aproape de ușă) și HRHR, HRHE și dl Nixon, Irina Walker, HRHS, HRHM, iar pe al doilea rând, nepoții HMK. Pe partea dreaptă vor sta ierarhii și preoții.

Se va intra în Palatul Regal în următoarea ordine: militarul care duce crucea, ierarhii BOR și soborul de preoți, militarii care duc sicriul, Familia Regală. FR va merge direct la scaunele alocate (la mâna dreaptă a sicriului, socotind mâna dreaptă a Majestății Sale Defuncte), care vor purta numele fiecărui membru al familiei. MCC are scaunul cel mai apropiat de capul sicriului. Scaunele nu vor fi schimbate, nici mutate din loc, până sâmbătă.

Ora 20.40 – Crucea este purtată de 1 militar, iar sicriul este purtat 8 militari ai Brigăzii 30 Gardă și așezat pe

catafalcul plasat în Sala Tronului. Se aprind lumânările. Patru militari intră în poziția de gardă la catafalc, iar ceilalți se retrag împreună cu comandantul gărzii. Schimbarea gărzii se va face la fiecare 30 de minute, începând cu ora 21.

+ SICRIU	
	MCC
	HRHR
Nicolae	HRHE
Soția lui Nicolae	DI Nixon
Karina	Dna Walker
	HRHS
	HRHM

Ora 20.50 – Reculegere a Familiei Regale. Scurt serviciu religios.

Ora 21.00 – Începe procesiunea publică, toți cei care doresc pot veni să se închine la catafalc.

Ora ... – Retragerea Familiei Regale pe la intrarea din spate de la Sala Palatului. Mașinile vor fi pregătite în ordinea de precădere pentru plecare.

Ora 24.00 – Se oprește procesiunea publică până dimineață la ora 8. (Fapt care nu s-a întâmplat).

La Sala Tronului vor fi 10 scaune pentru Familia Regală română tot timpul. În ziua de sâmbătă se vor adăuga, pe mâna stângă a sicriului, încă 4 rânduri de 10-12 scaune pentru FR străine și pentru înalții demnitari care vor veni între orele 10 și 11.

Joi, 14 decembrie 2017

Ora 07.30 – Accesul presei la Palatul Regal. Presa va avea acces la un loc bine delimitat de Casa MS conform schemei.

Ora 08.00 – 22.00 – Accesul la Palatul Regal pentru publicul larg conform schemei. Militarii Brigăzii 30 Gardă vor face de gardă la catafalc în permanență.

Ora 21.45 – Reprezentanții presei părăsesc incinta Palatului Regal.

Ora 22.00 – Restricționarea accesului publicului.

Publicul nu se va putea opri la catafalc. Trecerea publicului trebuie să fie continuă, fluidă, nu trebuie să existe o singură persoană care se reculege la catafalc, oamenii vor trece fără distanță între ei. Intrarea se va face pe altă parte decât ieșirea, astfel încât să nu existe blocaje conform schemei.

Vineri, 15 decembrie 2017

Ora 07.30 – Accesul presei la Palatul Regal. Presa va avea acces la un loc bine delimitat de Curtea Regală conform schemei.

Ora 08.00 – 22.00 – Accesul la Palatul Regal pentru publicul larg conform schemei. Militarii Brigăzii 30 Gardă vor face de gardă la catafalc în permanență.

Ora 21.45 – Reprezentanții presei părăsesc incinta Palatului Regal.

Ora 22.00 – Restricționarea accesului publicului.

Publicul nu se va putea opri la catafalc. Trecerea publicului trebuie să fie continuă, fluidă, nu trebuie să existe o singură persoană care se reculege la catafalc, oamenii vor trece fără distanță între ei. Intrarea se va face pe altă parte decât ieșirea, astfel încât să nu existe blocaje conform schemei.

*În cele trei zile de la Palatul Regal, vor fi amplasate două corturi

Aspecte de la antrenamentele pentru funeralii, desfășurate în cazarmă de militarii brigăzii, în zilele premergătoare repatrierii trupului neînsuflit al MS Regele Mihai I (autor Elisabeta Preda)

ale Crucii Roșii pe trotuarul din fața Palatului Regal. Vor fi instalate miercuri, la ora 17. Voluntarii Crucii Roșii vor oferi ceai și apă participanților.

În cele trei zile de la Palatul Regal, între orele 22.00-24.00 (miercuri) și 19.00 – 22.00/24.00 (joi și vineri), preoți ortodocși vor înălța rugăciuni la catafalcul HMK. Aceștia vor sta pe mâna stângă a sicriului, între catafalc și mesele cu decorațiile HMK.

PROGRAMUL ZILEI DE ÎNMORMÂNTARE

Sâmbătă, 16 decembrie 2017

Ora 00.00 – 7.00 – Instalarea logisticii audio-video pentru transmiterea imaginilor ceremoniilor în Piața Palatului Regal, în perimetrul Catedralei patriarhale și al Catedralei de la Curtea de Argeș. Logistica audio-video din București va fi pusă la dispoziție de Primăria Municipiului București.

Cortul SMURD va fi amplasat în parcare MAI.

Ora 00.00 – 07.00 – Televiziunea națională va verifica instalarea camerelor de luat vederi, care vor rămâne fixe pe tot intervalul orar 10-11. Ele vor fi la distanță cât mai mare de catafalc.

Ora 08.00 – 11.00 - Accesul presei în perimetrul catedralei patriarhale. Mașinile vor intra în curtea catedralei prin calea de acces de pe Dealul Patriarhiei. În catedrală va filma doar televiziunea Trinitas care va oferi semnal tuturor televiziunilor. Presa va fi poziționată în piațeta Catedralei, lângă clopotniță. Publicul nu va avea acces în piațeta din fața Catedralei.

Ora 08.50/09.15 – Deplasarea Familiilor Regale străine de la hotelurile Marriott și Intercontinental spre Palatul Regal.

Ora 09.00 – Deplasarea prietenilor din străinătate de la Hotelul Intercontinental la Palatul Regal.

Ora 09.20 – Prietenii din străinătate sosesc la Palatul Regal, Sala Tronului. Accesul se va face prin parcare din Piața George Enescu.

Va fi un singur punct de control acces pentru toții participanții la ceremonii.

Ora 09.30 – Sosirea demnitarilor statului român (PM, Președinții

Senatului și Camerei Deputaților) la Palatul Regal, Sala Tronului.

Ora 09.35 – Familiile Regale străine și demnitarii străini sosesc la Palatul Regal, Sala Tronului. Accesul se va face prin parcare din Piața George Enescu.

Participanții la ceremonia din Sala Tronului nu își vor lăsa hainele la garderobă.

Ora 09.45 – 10.30 – Accesul persoanelor publice în fața Palatului Regal, în perimetrul delimitat cu cordon roșu.

Ora 09.45 – Formațiile din Piața Palatului își ocupă locurile.

Ora 09.50 – HRHE, dl Alexander Nixon, dna Irina Walker, HRHS, HRHM, nepoții HMK sosesc la Palatul Regal, Sala Tronului, pe la intrarea din spatele Palatului.

Ora 09.55 TBC – Sosirea Președintelui României și a doamnei Carmen Iohannis la Palatul Regal, Sala Tronului.

Ora 10 – MCC și HRHR sosesc la Palatul Regal, Sala Tronului.

Ora 10.05 – Reprezentanții Cultelor Religioase aduc un ultim omagiu HMK. Aceștia vor intra în Sala Tronului pe la intrarea dinspre Tron. Ei vor fi coordonați de un reprezentant al Casei MS Regelui care le va explica ceremonialul.

Fiecare grup format din 3/5 reprezentanți vor merge până în dreptul MCC, vor saluta apoi vor merge la catafalcul unde se vor înclina. Rând pe rând se vor așeza pe scaunele pregătite pentru ei în zona destinată Familiilor Regale străine, prietenilor și demnitarilor statului.

Ora 10.06 – Deplasarea spre catafalcul reprezentanților Bisericii Romano-Catolice.

Ora 10.07 – Deplasarea spre catafalcul reprezentanților Bisericii Greco-Catolice.

Ora 10.08 – Deplasarea spre catafalcul reprezentanților Bisericilor Protestante (Anglicană, Reformată, Lutherană).

Ora 10.09 – Deplasarea spre catafalcul reprezentanților Cultului Mozaic.

Ora 10.10 – Deplasarea spre catafalcul reprezentanților Cultului Musulman (Muftiul Cultului Musulman și Imamii Moscheii „Regele Carol I”)

Începe garda de onoare la catafalcul HMK.

Ora 10.10 – Garda la catafalcul a staff-ului Casei MS Regelui (lângă cei 4 militari care fac de gardă la catafalcul, la un pas în afara lor); 3 grupuri de câte 4 persoane făcând de gardă 1 minut.

Atenție: garda la catafalcul se face cu spatele la catafalcul și cu fața spre restul camerei, în dreptul colțului catafalcului/sicriului, la 1 pas de 80-90 cm în fața soldatului de gardă. Spatele persoanei de gardă este la colțul catafalcului. Vezi schema pentru așezarea la catafalcul.

Ora 10.13 – Garda de 2 minute la catafalcul a staff-ului superior al Casei MS Regelui (lângă cei 4 militari care fac de gardă la catafalcul, la un pas în afara lor). 2 grupuri de câte 4 persoane făcând de gardă 1 minut.

Ora 10.15 – Garda de 2 minute la catafalcul a membrilor Consiliului Regal (lângă cei 4 militari care fac de gardă la catafalcul, la un pas în afara lor).

Ora 10.19 – Garda de 2 minute la catafalcul a patru generali ai Armatei Române

Ora 10.21 – Garda la catafalcul a HRHE, dnei Walker, HRHS și HRHM (lângă cei 4 militari care fac de gardă la catafalcul, la un pas în afara lor)

Ora 10.23 – Garda de 2 minute la catafalcul a MCC și HRHR și încă două personalități prezente în ordinea de precădere (Suverani, membri foarte apropiați ai Familiilor Regale)

Ora 10.25 – 10.35 – Slujbă religioasă de 10 minute oficiată de ierarhul BOR în Sala Tronului.

Ora 10.20 – 10.30 – Sosirea oficialilor statului român și moldovean în Piața Palatului (cei care nu vor veni în prealabil în Sala Tronului). Ei vor parca mașina la parcare oficială, apoi vor veni pe jos, la locul lor. Niciun participant nu va veni cu mașina până în fața catafalcului, ci în parcare oficială. Din respect, participanții trebuie să parcurgă ultimii pași pe jos.

În Piața Palatului, în stânga și dreapta catafalcului vor fi scaune. FR română, FR străine, oficialii, Casa MS, personalitățile din spatele cordonului roșu, vor avea toți scaune. Trebuie deci prevăzute scaune în stânga, în dreapta și în spatele catafalcului.

FR română + FR străine, înalții demnitari și Consiliul Regal vor avea locuri cu numele înscrise pe scaune. Ceilalți se vor așeza liber.

La FR română, așezată în dreapta sicriului (mâna dreaptă a Majestății Sale Defuncte), scaunele vor fi personalizate după ordinea de precădere:

MCC	HRHR
-----	------

HRHE	DI Nixon	Dna Walker	HRHS	HRHM	ASIR Principele Georg Friedrich al Prusiei	
ASIR Arhiducele Dominic	ASIR Arhiducesa Emanuela	Nicolae	Soția lui Nicolae	Karina	ASIR Arhiducesa Maria Magdalena	Baronul Hanns von Holzhausen

FR străine vor veni așezate la mâna dreaptă a FR române, pe un segment diferit (4 rânduri a 10-12 scaune). Vor fi cartoane înscrise în ordinea de precădere.

Înalții Demnitari, Consiliul Regal și Casa MS, precum și prietenii din străinătate vor sta la mâna stângă a sicriului (mâna stângă a Majestății Sale Defuncte). Președintele, Prim-ministrul și Patriarhul, foștii președinți, Președinții

Camerelor Parlamentului, Președintele Academiei Române, vor avea cartoane cu numele. Ordinea de precădere va fi decisă de Protocolul Regal. Restul înalților demnitari nu vor avea cartoane cu nume.

(Familiiile Regale vor primi la sosirea în București, la aeroportul Otopeni – corp C, broșura în limba engleză cu programul funeraliilor.)

Ora 10.35 – 10.43:

1. Ies în Piața Palatului reprezentanții cultelor religioase;

2. urmați de membrii Consiliului Regal;

3. urmați de înalții demnitari;

4. urmați de membrii FR străine, demnitarii străini, demnitarii statului român;

5. urmați de HRHE, dl Nixon, dna Walker, HRHS, HRHM, nepoții și de membrii Casei MS (care vor avea grijă ca cei din față să meargă la locul lor la timp).

Toți se vor așeza pe locurile prevăzute dinainte pentru ceremonialul militar și religios.

Ora 10.44 – Președintele României și soția ies din Palatul Regal.

Ora 10.45 – Sicriul iese din Palatul Regal spre Piața Palatului, în următoarea ordine: semnal de trompetă unic, un soldat care poartă crucea, clerul ortodox, sicriul purtat cei 8 soldați, urmați de MCC și HRHR. Încep să tragă clopotele de la toate bisericile din împrejurimi. Clopotele se vor trage până la așezarea sicriului pe catafalc. Toate acestea se fac pe liniște. Pe traseul sicriului de la poarta Palatului Regal la catafalc militarii vor saluta, iar civilii vor înclina capul.

Militarul purtător al crucii iese primul, merge la 4-5 metri înaintea sicriului și așază crucea pe suport, după care așteaptă acolo venirea celorlalți. Clerul ortodox își ocupă locul pe trotuarul din față statuii Regelui Carol I. Cei 8 militari purtători ai sicriului vor așeza sicriul pe catafalc, iar 1 militar va așeza faldurile stindardului.

Militarii se retrag în partea stângă, lângă muzica militară.

MCC și HRHR se opresc 1-2 metri înaintea catafalcului și așteaptă punerea sicriului și a crucii. Apoi, MCC și HRHR se înclină, se întorc spre stânga și merg la locurile lor, în dreapta catafalcului, pe scaune.

Ora 11 – Semnal funerar de trompetă (executat o singură dată) ce marchează începerea ceremoniei religioase și militare se dă numai la sosirea MCC și a HRHR la locurile lor în fața scaunelor (un singur semnal lung, 15 secunde, 3-4 trompetiști).

Ora 11 – Începerea serviciului religios – Ectenia Întreită (8 minute). Corul se va instala, în prealabil, pe trotuarul din față statuii Regelui Carol I.

Ora 11.10 – La încheierea serviciului religios, fără ca nimeni să-și părăsească locurile, este dat, după 10

secunde de la încheiere, al treilea semnal funerar de trompetă (executat o singură dată).

Ora 11.10 – 11.20 – Afetul de tun tras de un vehicul militar vine încet spre catafalc, oprind după el, la 2-3 metri pentru a nu obliga soldații să se învârtă cu sicriul. Această manevră se face pe liniște. Muzica militară începe să cânte 2 marșuri funebre. Ele vor dura 8-10 minute, cu pauză scurtă între ele. Cei 8 militari din Brigada 30 Gardă iau sicriul de pe catafalc și îl așază pe afetul de tun. Militarul ia crucea și se deplasează în fața afetului de tun. După ce au pus sicriul pe afetul de tun, militarii îl flanchează, patru pe stânga și patru pe dreapta, iar comandatul va fi în spatele lor, lateral stânga. Pe tot parcursul acestei mișcări, militarii vor saluta, iar civilii vor înclina capul. Salutul se încheie în clipa în care sicriul este complet pe afetul de tun. Muzica se oprește. Soborul de preoți se grupează în spatele crucii și în fața afetului de tun.

Ora 11.10 – 11.20 – În acest interval orar, simultan cu purtarea sicriului către afet, Muzica Militară urmată de cele 3 detașamente ale M.Ap.N., 58 de militari de la Forțele Terestre, 58 de militari de la Forțele Aeriene și 58 de militari de la Forțele Navale se așază în formație pentru a onora plecarea pe ultimul drum a ultimului mareșal al Armatei Române, comandant suprem al Armatei Regale în al Doilea Război Mondial. În configurația finală, cortegiul va fi astfel:

Mașina TVR, în fața militarului cu crucea, la o distanță de 15 metri

Militarul cu crucea

Soborul BOR

Afetul de tun tras de vehicul militar

Custodele Coroanei și Principele Radu

HRHE, Irina Walker, HRHS, HRHM

= ASIR Georg Friedrich, ASIR Dominic, ASIR Emanuella, dl. și dna Medforth-Mills, Karina, Alexandra von Holzhausen =

Muzica Militară

Detașamentul de 58 militari ai Forțelor Terestre

Detașamentul de 58 militari ai Forțelor Aeriene

Detașamentul de 58 militari ai Forțelor Navale

Mașinile Familiei Regale și VAN-ul nepoților

Mașina Jandarmeriei Române care asigură paza Coroanei de oțel

Ora 11.25 – Imediat se convoiul s-a format, se pune în mișcare. Se trag clopotele de la bisericile din împrejurimi pentru 2-3 minute.

Ora 11.30 – 11.45 – Familiile Regale străine se retrag la mașini și autocare și pleacă direct spre catedrala patriarhală pe Strada C.A. Rosetti, apoi pe Bulevardul Magheru și virează spre dreapta, pe ruta Piața Universității-Piața Unirii. Mașinile și autocarele vor urca pe breteaua din

dreapta cum privim spre catedrală, vor vira la stânga după monumentul lui Alexandru Ioan Cuza și vor lăsa oaspeții străini să coboare. Aceștia vor parcurge traseul până la catedrală pe jos, ghidați de reprezentanți ai Protocolului Regal.

La catedrală, Familiile Regale străine sunt așteptate de Protocolul Regal și cel al Patriarhiei care îi conduce la locuri. Locurile vor fi nominalizate. Mașinile și autocarele vor fi parcate pe breteaua din stânga, pregătite de plecare.

Ora 11.30 – 12.45 – Cortegiul funerar traversează Piața Palatului Regal și se îndreaptă pe Calea Victoriei până la Piața Națiunilor Unite apoi virează la stânga pe Splaiul Independenței și apoi, după Palatul de Justiție virează la dreapta pe Splaiul Independenței până la intrarea pe Dealul Patriarhiei. La deplasarea cortegiului pe traseul menționat se trag clopotele de la bisericile din împrejurimi pentru 2-3 minute (Biserica Krețulescu, Biserica Doamnei, Biserica Zlătari, Biserica Stavropoleos, Biserica Sf. Spiridon Vechi, Biserica Domnița Bălașa).

Ora 12.00 – Sosirea Familiilor Regale străine și demnitarilor străini la Catedrala Patriarhală.

Ora 12.40 – Detașamentele M.Ap.N. se opresc la baza dealului Patriarhiei, pe partea stângă. Mașinile din cortegiu vor opri în piațeta Catedralei.

Ora 12.40 – 12.45 – Intrarea în catedrală în următoarea ordine: militarul cu crucea, soborul de preoți, militarul cu sicriul, Familia Regală și staff-ul Casei MS care va indica locurile de așezare. În catedrală vor sta Custodele Coroanei și Principele Radu pe scaunele împărătești, membrii Familiei Regale române în stânga Principelui Radu, în strană.

Pe primele 4-5 rânduri din fața altarului (stânga, cum privești spre altar) vor fi așezați membrii Familiilor Regale străine, în ordinea

Aspecte de la antrenamentele pentru funeralii, desfășurate în cazarmă de militarii brigăzii, în zilele premergătoare repatrierii trupului neînsuflit al MS Regele Mihai I (autor Elisabeta Preda)

de precădere. Pe primele 4-5 rânduri din fața altarului (dreapta, cum privești spre altar) vor sta demnitarul statului român și moldovean (Președinte, Prim-ministru, Președinții Camerelor, Ministrul Apărării Naționale) urmați de Șefi de Stat și de Guvern străini. Membrii Consiliului Regal prezenți la ceremonie și staff-ul Casei MS vor sta pe locuri corespunzătoare, stabilite de BOR și Protocolul Regal. 100 de scaune.

După poziționarea sicriului pe catafalc și a crucii în suport, militarul Brigăzii 30 Gardă vor ieși din Catedrală.

PF Daniel primește ștergarul cu lumânare de la dl. Ion Tucă.

Președintele României primește de la doamna Sandra Gătejeanu-Gheorghe, iar doamna Carmen Iohannis de la dl. Traian Sârcă. În același timp, MCC și HRHR vor primi ștergarele de la paraclisierii Catedralei. Apoi, paraclisierii vor împărți tuturor celorlalți participanți.

Ora 12.50 – 14.00 – Slujba principală de înmormântare, urmată de predica PF Patriarh Daniel. Nu va exista niciun cuvânt rostit de nimeni altcineva.

Mașinile vor fi pregătite de plecare, în dreptul clopotniței.

Ora 14.00 – Familiile Regale străine, demnitarul străin și român și staff-ul Casei MS ies din Catedrală și așteaptă sicriul. Ieșirea din catedrală se va face în următoarea ordine (pe acest moment vor bate clopotele): militarul cu crucea, PF Daniel și soborul de preoți, militarul cu sicriul, Familia Regală. Sicriul este așezat în mașina mortuară (care înlocuiește afetul de tun), precum la sosire. Ceilalți prezenți, Familii Regale străine, autorități politice, urmează cortegiul.

Ora 14.00 – 14.05 – Cortegiul va parcurge traseul pe jos până la clopotniță, unde va aștepta mașina funerară în care vor fi introduse sicriul și crucea. Familia Regală română își va lua rămas bun de la Familiile Regale ce nu vor participa la slujba de la Curtea de Argeș.

Ora 14.05 – 14.35 – Familiile Regale străine, demnitarul străin și autoritățile politice vor merge în Palatul Patriarhiei.

Ora 14.05 – Cortegiul funebru pornește spre Gara Regală Băneasa pe traseul Piața Unirii – Piața Universității – Piața Romană – Piața

Victoriei – Piața Charles de Gaulle – Arcul de Triumf – Bd. Kiseleff – Gara Băneasa.

Deplasarea pe Bd. Kiseleff se va face pe breteaua din mijloc, având mașina funerară flancată de 8 jandarmi călare, în fața și în spatele mașinii mortuare, până la fântâna Miorița.

Ora 14.35 – La Gara Regală Băneasa, militarii Brigăzii 30 Gardă preiau sicriul și crucea și parcurg drumul prin interiorul gării până pe peron, unde Jandarmeria română în uniforme de ceremonie va da onorul și va intona marșuri funerare până la introducerea sicriului în vagonul mortuar.

Vor urca în Trenul Regal Custodele Coroanei și Principele Radu, HRHE, Irina Walker, HRHS, HRHM, Karina. Vor însoți ierarhi ai BOR dl. Ion Tucă va urca în Trenul Regal și un secretar de stat din Ministerul Transporturilor.

Trenul Regal va circula cu viteză redusă (30 km/h) în gările Chitila, Titu și Pitești. Configurația trenului va fi următoarea: Locomotiva – Vagonul Mortuar – cele cinci vagoane ale Trenului Regal.

Trenul Regal se va întoarce la București, fără niciun pasager la bord.

Ora 14.40 – Familiile Regale străine se vor deplasa spre mașini și autocar. Familiile Regale străine vor pleca în coloană spre Curtea de Argeș folosind autostrada (153 de km, 2 ore și 30 de minute). Ei vor merge direct la Curtea de Argeș, unde vor ajunge la ora 17.10, vor intra pe intrarea principală a Mănăstirii și vor fi invitați să aștepte în Catedrală.

Ora 17.30 – Trenul Regal sosește în Gara din Curtea de Argeș.

Distanța între peron și Trenul Regal va fi de un metru. Astfel, militarii Brigăzii 30 Gardă, din vagonul mortuar vor preda altor militari, de pe peron, sicriul și crucea. La fel se va proceda și la intrarea în gară pentru că lățimea ușii de acces este de doar 110 cm. Urmează după cruce, ierarhii BOR. Semnal scurt de trompetă, urmat de marșuri funerare. Militarii parcurg peronul gării, care va avea pe partea stângă autoritățile locale, iar pe partea dreaptă presa. Familia Regală va urma sicriul, în ordinea de precădere. În interiorul clădirii gării, accesul nu va fi permis altor persoane. La ieșirea din gară, se va afla în față Garda de Onoare și Muzica Militară, iar mașina mortuară în partea stângă.

Vor fi introduse sicriul și apoi crucea în mașina mortuară, iar cortegiul funerar se va deplasa spre Catedrala din Curtea de Argeș.

Ora 17.10 – FR străine și prietenii sosiți cu autocarul vor intra pe intrarea principală a Mănăstirii și vor fi invitați să ia locurile în Catedrala Mănăstirii Curtea de Argeș.

Ora 17.45 – Sosirea la intrarea Catedralei Mănăstirii Curtea de Argeș a convoiului mortuar și a coloanei de mașini a FR.

Ieșirea din mașini este următoarea: militarul cu crucea, soborul de preoți, militarii cu sicriul, Familia Regală.

Ora 17.50 – Coborârea sicriului din mașina mortuară purtat de cei 8 militari. Sicriul este purtat de cei 8 militari în Catedrala Mănăstirii Curtea de Argeș și așezat pe masa din fața altarului, cu picioarele către altar. Un soldat așează crucea și un soldat pune în ordine faldurile stindardului. Toate se așează la locul lor. Militarii ies din Catedrală și se așează în zona baldachinului.

Ora 17.50 – 18.20 - Slujba de îngropare în Catedrală. Presa nu are acces în Catedrală, în momentul slujbei. Excepție: Trinitas TV care va transmite tuturor celorlalți și Daniel Angelescu. Trinitas TV va avea puncte de filmare fixe. Niciun operator TV nu se va putea deplasa în catedrală în timpul ofierii slujbei de îngropare.

Așezarea Familiei Regale a României se va limita la nouă persoane. Vor fi pregătite cele două scaune împăratești pentru MCC și HRHR și șapte scaune din strană pentru HRHE, dl. Alexander Nixon, Irina Walker, HRHS, HRHM, ASIR Georg Friedrich și ASIR Dominic.

Ceilalți membri ai familiei imediate vor sta în fața sicriului și altarului, pe dreapta și stânga culoarului, în primul rând: Nicolae, soția, Karina, ASIR Maria Magdalena, Baronul Hanns von Holzhausen, ASIR Emanuella și Baronesa Alexandra.

Se vor mai pune câteva scaune pentru participanții în vârstă sau bolnavi. Restul participanților vor sta în picioare, Familiile Regale străine având precedență față de prieteni.

Ora 18.20 – 18.30 Militarii intră și preiau sicriul și crucea și se deplasează către Necropola Regală urmați de cortegiul funerar. În Necropolă vor intra Familia Regală română, urmați de un grup al Consiliului Regal/ Staff Casa MS și de militarii care poartă sicriul.

Aleea de la Catedrală la Necropolă va fi flancată de militari ai Brigăzii de Vânători de Munte Posada, dispuși la o distanță de 5 metri unul față de celălalt, care vor avea torțe aprinse. Toți participanții din Parcul Catedralei vor avea lumânări aprinse.

Pe această deplasare Muzica Militară va interpreta marșuri funerare.

Este bine ca invitații de onoare (Familii Regale străine, prieteni din străinătate, membrii Consiliului Regal, alte personalități care părăsesc Catedrala) să aibă un loc unde să aștepte cele 15 minute care urmează (18.30-18.45). Ei au nevoie să stea pe scaune, unii vor fi în vârstă. Ei pot să se ridice și să se alătore membrilor

Familiei Regale române la ieșirea din catedrală, după îngropare.

Vor fi pregătite draperiile roșii la ferestrele și ușile de acces ale Catedralei.

Ora 18.30 – Grupul format din ASR Principele Lorenz, dl Popper, dl Vasiliu, dl Lindberg, dl Tucă și generalul de brigadă Eugen Porojan se apropie de sicriu și iau simultan Stindardul Regal cu Coroana Regală și buchetul de flori, dezvelind sicriul de lemn (manevra va fi discutată detaliat ulterior).

Coroana Regală și buchetul sunt așezate pe o masă dreptunghiulară.

După această manevră, cei menționați mai sus pleacă din biserică.

Ora 18.40 – În momentul coborârii sicriului în criptă, militarii ies din Necropolă, moment în care se trag cele 21 de salve de tun de către Brigada 30 Gardă. Pe acest moment vor fi intonate integral Imnul Național și Imnul Regal.

Împărțirea celor 4000 de pachete se va face după salvele de tun către parohiile învecinate.

Ora 18.50 – Semnalul de trompetă „Stingerea”.

Ora 18.50 – Înainte ca FR să iasă din Necropolă, soborul de preoți se va deplasa spre Palatul Arhiepiscopal și Regal.

Ora 18.55 – Familia Regală se închină și părăsește Pridvorul, în ordinea de precădere. Ieșirea din Catedrală se face astfel: MCC cu HRHR, apoi membrii Familiei Regale în ordinea de precădere cărora li se alătură Familiile Regale străine, Consiliul Regal și staff-ul Casei MS. Toți se retrag, pe jos, spre Palatul Arhiepiscopal și Regal.

Ora 18.55 – ora 19.05 – Sunt puse cele 4 lespezi de beton care acoperă cripta la 1 metru adâncime.

Ora 19.05 – Lucrătorii, supravegheați de preoți și de 2-3 reprezentanți ai Casei MS, vor continua tencuirea criptei și apoi vor pune lespede cu Mihai I pe mormânt. Șeful Casei MS și directorul Casei MS vor fi prezenți la acțiune.

Ora 19.10 – Militarii Brigăzii 30 Gardă intră în Necropolă și separă Coroana Regală, perna de catifea și buchetul alb de stindard. Buchetul alb de flori este așezat pe lespede, mai târziu, în dreptul numelui. Stindardul este preluat de o mașină a Casei MS. Coroana Regală este preluată de reprezentanții Jandarmeriei Române, scoasă prin spatele Catedralei și transportată cu mașina la destinație.

Doi militari de la Brigada 30 Gardă vor rămâne la intrarea Catedralei până la plecarea FR din Curtea de Argeș. Apoi, Jandarmeria Română va securiza Necropola Regală timp de 72 de ore.

Ora 18.55 – ora 19.50 – Binecuvântarea prinoaselor la Palatul Arhiepiscopal și Regal.

Ora 20.00 – MCC și HRHR, alături de ierarhii BOR ies în holul Palatului Arhiepiscopal și Regal. Sunt urmați de ceilalți membri ai Familiei Regale. Își vor lua rămas bun de la aceștia în fața Palatului Arhiepiscopal și Regal.

Ora 20.00 – Plecarea mașinilor, care vor aștepta în fața Palatului Arhiepiscopal și Regal. Deplasarea cu mașinile pe traseul Curtea de Argeș - București.

***

Acesta a fost programul unui moment irepetabil, un moment de reparație morală și istorică, un moment în care militarii brigăzii au fost exemplari, nu doar pentru armată ci pentru toți românii.

Bibliografie

1.*** Mihai I: loial tuturor /din proiectul "Fotografii pentru Rege"/ texte de Camelia Csiki; prof. Adrian Cioroianu, Corint Books, București, 2018, p. 97-99

2. <https://familiaregala.ro/conferinte/articol/aducerea-acasa-a-ramasitelor-pamantesti-ale-rege-lui-carol-al-ii-lea-bucuresti-otopeni-13-februarie-2003>

FUNERALS OF KING MICHAEL I OF ROMANIA – MISSIONS OF 30TH GUARD BRIGADE

Abstract: National funerals of the last King of Romania, Michael I, as well as the last marshal, represented a moment with a special impact, a moment of moral and historical reparation, perceived by many Romanians, as a moment of national rebirth. The soldiers of the 30th Guard Brigade „Mihai Viteazul” brought the respect and homage of King Mihai I in the name of all citizens.

The program of ceremonies as established by the Royal House with Romanian Government, including the Ministry of National Defense, is a testimony of this unique moment and a source of information for historians and specialists.

Keywords: King Mihai I funerals, 30th Guard Brigade, funerals program, Guard of Honor.

NOTE

[1] Brigada 30 Gardă „Mihai Viteazul”